

แบบรายงานผลการพัฒนาความรู้ของข้าราชการ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๒
รอบการประเมินที่ ๒/๒๕๖๙ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ชื่อ-นามสกุล นางสาวธนพร เปลี่ยนดี..... ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ.....
หน่วยงาน ศูนย์/ สพด./ กลุ่ม/ ฝ่าย ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.....
หัวข้อการพัฒนา กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลสำหรับผู้ปฏิบัติงานภาครัฐ (PDPA for Government Officer)
วิธีการพัฒนา เรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์หลักสูตรด้านดิจิทัลของสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล.....
.....Thailand Digital Government Academy หรือ TDGA.....
วันที่พัฒนา ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๙.....
สถานที่ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.....
หน่วยงานที่จัดอบรม สถาบันพัฒนาบุคลากร ภาครัฐด้านดิจิทัล.....

สรุปสาระสำคัญ

การอบรมหลักสูตรกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลสำหรับผู้ปฏิบัติงานภาครัฐ มีสาระสำคัญเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ตลอดจนสามารถนำหลักการและข้อกำหนดตามกฎหมายไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐได้อย่างถูกต้อง โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและความสำคัญของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล รวมถึงแนวคิดของกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองสิทธิและความเป็นส่วนตัวของประชาชนในการที่ข้อมูลส่วนบุคคลจะถูกเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยโดยหน่วยงานหรือบุคคลอื่น โดยผู้ปฏิบัติงานต้องตระหนักว่าข้อมูลที่ได้รับจากประชาชนหรือผู้รับบริการเป็นข้อมูลที่ต้องได้รับการดูแลและใช้ตามวัตถุประสงค์ที่เหมาะสม

๒. พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒

ศึกษาโครงสร้างและหลักการสำคัญของพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมถึงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเก็บรวบรวม การใช้ และการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ตลอดจนหน้าที่ของหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์และความจำเป็นในการใช้ข้อมูล รวมถึงต้องดำเนินการภายใต้หลักเกณฑ์และฐานทางกฎหมายที่เหมาะสม

๓. ความหมายและประเภทของข้อมูลส่วนบุคคล

เรียนรู้การจำแนกข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลส่วนบุคคลที่มีความอ่อนไหว (Sensitive Personal Data) เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถพิจารณาได้ว่าข้อมูลประเภทใดต้องได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษ โดยข้อมูลส่วนบุคคลอาจเป็นข้อมูลที่ทำให้สามารถระบุตัวบุคคลได้ทั้งทางตรงหรือทางอ้อม เช่น ชื่อ-นามสกุล เลขประจำตัวประชาชน ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ ข้อมูลการติดต่อ และข้อมูลอื่นที่สามารถเชื่อมโยงไปยังบุคคลได้

๔. บทบาทของผู้เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล

ทำความเข้าใจบทบาทของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (Data Subject) ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (Data Controller) และผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (Data Processor) รวมถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละฝ่าย เพื่อให้การจัดการข้อมูลเป็นไปตามหลักการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

๕. การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล

เรียนรู้หลักเกณฑ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล โดยหน่วยงานควรเก็บข้อมูลเท่าที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน ไม่ควรเก็บข้อมูลเกินความจำเป็น รวมถึงต้องพิจารณาฐานทางกฎหมายที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้เหมาะสมกับลักษณะของภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ

๖. การใช้และการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

การนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้หรือเปิดเผยต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์และฐานทางกฎหมายที่กำหนด ไม่ควรนำข้อมูลไปใช้ในลักษณะที่แตกต่างจากวัตถุประสงค์เดิมโดยไม่มีเหตุอันชอบด้วยกฎหมาย รวมถึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนส่งต่อข้อมูลให้บุคคล หน่วยงาน หรือหน่วยงานภายนอก

๗. ฐานทางกฎหมายในการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล

ทำความเข้าใจฐานทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยเฉพาะกรณีการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งอาจมีฐานทางกฎหมายที่แตกต่างกันตามลักษณะของภารกิจ เช่น การปฏิบัติการกิจเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือการใช้อำนาจอธิปไตย การปฏิบัติตามกฎหมาย และฐานอื่นที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ไม่ควรเข้าใจว่าการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐทุกกรณีจำเป็นต้องขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล

๘. การขอความยินยอม (Consent)

เรียนรู้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการขอความยินยอม โดยการขอความยินยอมต้องดำเนินการอย่างชัดเจน โปร่งใส และเจ้าของข้อมูลต้องสามารถตัดสินใจได้อย่างอิสระ รวมถึงต้องแจ้งวัตถุประสงค์ของการเก็บ ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลให้เจ้าของข้อมูลทราบอย่างเหมาะสม และสามารถถอนความยินยอมได้ในกรณีที่กฎหมายกำหนด

๙. สิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

ทำความเข้าใจสิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เช่น สิทธิในการขอเข้าถึงข้อมูล สิทธิในการขอแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง สิทธิในการขอลบหรือทำลายข้อมูลในกรณีที่เข้าเงื่อนไขตามกฎหมาย สิทธิในการคัดค้านการประมวลผลข้อมูล และสิทธิอื่นตามที่กฎหมายกำหนด โดยหน่วยงานต้องมีแนวทางในการรับคำร้องและดำเนินการตามสิทธิของเจ้าของข้อมูลอย่างเหมาะสม

๑๐. การจัดทำ Privacy Notice และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

เรียนรู้ความสำคัญของการจัดทำ Privacy Notice เพื่อแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบถึงรายละเอียดเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูล เช่น วัตถุประสงค์ ประเภทของข้อมูล ระยะเวลาในการจัดเก็บ ผู้รับข้อมูล และสิทธิของเจ้าของข้อมูล รวมถึงเอกสารหรือแบบฟอร์มอื่นที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

๑๑. การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล

หน่วยงานต้องมีมาตรการที่เหมาะสมในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งด้านการบริหารจัดการ ด้านเทคนิค และด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร เพื่อป้องกันการสูญหาย การเข้าถึง การใช้ การเปลี่ยนแปลง หรือการเปิดเผยข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยผู้ปฏิบัติงานควรระมัดระวังในการจัดเก็บเอกสาร การส่งข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ การตั้งรหัสผ่าน และการกำหนดสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล

๑๒. การจัดการเหตุละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data Breach)

เรียนรู้แนวทางในการรับมือเมื่อเกิดเหตุที่อาจส่งผลกระทบต่อข้อมูลส่วนบุคคล เช่น การส่งข้อมูลผิดบุคคล การเปิดเผยเอกสารที่มีข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่เหมาะสม การสูญหายของเอกสารหรืออุปกรณ์จัดเก็บ

ข้อมูล หรือการเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยหน่วยงานต้องมีขั้นตอนในการตรวจสอบ ประเมินความเสี่ยง แจ้งเหตุ และดำเนินการแก้ไขตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

๑๓. การรักษาความลับและการใช้ข้อมูลในการปฏิบัติงานภาครัฐ

บุคลากรภาครัฐควรตระหนักถึงความรับผิดชอบในการรักษาข้อมูลที่ได้รับจากประชาชน โดยเฉพาะข้อมูลที่ใช้ประกอบการดำเนินโครงการ การให้บริการ การจัดทำฐานข้อมูล และการรายงานผลการดำเนินงาน ควรเปิดเผยข้อมูลเฉพาะเท่าที่จำเป็นและเหมาะสมกับภารกิจ รวมถึงหลีกเลี่ยงการเผยแพร่ข้อมูลที่สามารถระบุตัวบุคคลได้โดยไม่จำเป็น

๑๔. การประยุกต์ใช้ PDPA ในการปฏิบัติงานจริง

สามารถนำหลักการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลมาปรับใช้กับกระบวนการทำงานตั้งแต่การรับข้อมูล การบันทึกข้อมูล การจัดเก็บ การนำข้อมูลไปใช้ การส่งต่อข้อมูล ตลอดจนการทำลายข้อมูลเมื่อพ้นระยะเวลาที่จำเป็น โดยก่อนดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลควรพิจารณาอยู่เสมอว่า “เก็บข้อมูลอะไร เก็บไปเพื่ออะไร ใช้ข้อมูลอย่างไร ใครสามารถเข้าถึงได้ และจำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลหรือไม่” เพื่อช่วยลดความเสี่ยงจากการใช้ข้อมูลอย่างไม่เหมาะสม

๑๕. ความตระหนักของบุคลากรภาครัฐในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลไม่ได้เป็นเพียงหน้าที่ของผู้รับผิดชอบด้านกฎหมายหรือผู้ดูแลระบบเท่านั้น แต่เป็นความรับผิดชอบร่วมกันของบุคลากรทุกระดับในหน่วยงาน ดังนั้น ผู้ปฏิบัติงานควรมีความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักในการจัดการข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งปฏิบัติตามนโยบายและแนวทางของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด เพื่อสร้างวัฒนธรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและเพิ่มความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนที่มาติดต่อหรือรับบริการจากหน่วยงานภาครัฐ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาความรู้

จากการอบรมทำให้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและสามารถตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลที่อยู่ในความรับผิดชอบ โดยสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะการจัดเก็บและใช้ข้อมูลของเกษตรกร ผู้เข้าร่วมโครงการ และประชาชน การจัดทำเอกสารและฐานข้อมูล การเผยแพร่ข้อมูล ภาพถ่าย และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของหน่วยงาน ตลอดจนการส่งต่อหรือเปิดเผยข้อมูลให้แก่บุคคลหรือหน่วยงานอื่น ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างรอบคอบ ลดความเสี่ยงจากการเปิดเผยข้อมูลโดยไม่เหมาะสม และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนในการใช้บริการของภาครัฐ